

ΥΠΕΡΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ
Ζ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΦΕΡΑΙ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ-ΡΗΓΑΣ»
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ-ΙΣΤΟΡΙΑ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ, 6-8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017**

**ΜΕΡΟΣ Α'
ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Δρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ**

ΥΠΕΡΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΥΠΕΡΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2021

ISBN: Set 978-960-6733-25-3

ISBN: τόμ. Α΄, ΦΕΡΑΙ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 978-960-6733-26-0

ISSN 2944-988X

Επιμέλεια: Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλος

Μιλτιάδου 3, 14562 Κηφισιά-Αθήνα

www.karaberopoulos.gr

Σελιδοποίηση - Εφαρμογή διορθώσεων: Εθνικό Τυπογραφείο

Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: Εθνικό Τυπογραφείο

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Μιλτιάδου 3, 14562 Κηφισιά-Αθήνα, τηλ. 210 8011066, 6944304968

www.rhigassociety.gr

e-mail: karamber@otenet.gr

Κεντρική διάθεση των εκδόσεων

της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Γραφεία: Χονδρική-Λιανική

Αθήνα: Αβέρωφ 2 Τ.Κ. 104 33 τηλ.: 2105238959

e-mail: info@stamoulis.gr <http://www.stamoulis.gr>

ΥΠΕΡΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Ζ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΦΕΡΑΙ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ-ΡΗΓΑΣ»
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ-ΙΣΤΟΡΙΑ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ, 6-8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΜΕΡΟΣ Α'
ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Δρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ**

Ἰπέρεια,

ὀνομάστηκε ὁ τόμος ἀπὸ τὴν πηγὴ «Ἰπέρεια Κρήνη» τοῦ Βελεστίνου.

Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς στὴ *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, φύλλο 4, «Ἐπιπεδογραφία τῆς Φεραῶς λεγομένης νῦν Βελεστίνος» σημειώνει «Ἰπερεία Κρήνη λεγομένη Κεφαλόβρυσον», καὶ παραθέτει τὰ ἀποσπάματα:

«Ἐν μέσῃ τῇ Φεραίων πόλει κρήνη περίφημος ἐστίν, ἣν Ἰπερείαν καλοῦσι. Στράβων, βιβ. Θ', φύλ. 439».

«Ὡ γῆ καὶ Φεραὶ χαίρε, σύγγονον θ' ὕδωρ, Ἰπερεία Κρήνη, νάμα θεοφιλέστατον. Σοφοκλῆς».

Οἱ τόμοι *ΥΠΕΡΕΙΑ* τῶν Διεθνῶν Συνεδρίων
«Φεραὶ-Βελεστίνο-Ρήγας»:

Τόμ. 1, 1990

Τόμ. 2, 1994

Τόμ. 3, 2002

Τόμ. 4, 2006

Τόμ. 5, 2010

Τόμ. 6, 2014

Τόμ. 7, 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Τιμητική Επιτροπή Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου, «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας».....	13
Χαιρετισμός Δημάρχου Ρήγα Φεραίου.....	15
Πρόλογος.....	17
Αναλυτικό Πρόγραμμα Διοργάνωσης Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου.....	19
Κατάλογος Συνέδρων.....	29
Δημήτριος Απ. Καραμπερόπουλος. Το Χρονικό του Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία περιοχής Δήμου Ρήγα Φεραίου, Βελεστίνο, 6-8 Οκτωβρίου 2017.....	33
Τα 30χρονα της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα (1987-2017).....	59
Τιμητική εκδήλωση για τον καθηγητή Αστέριο Αργυρίου.....	63
Δημήτρης Παντελοδήμος. Άστέριος Άργυρίου.....	65
Μητροπολίτης Περιστερίου Γρηγόριος Δ. Παπαθωμάς. Λόγος Προσφωνητικός στον Ομότιμο Καθηγητή Αστέριο Αργυρίου (Προσωπική μαρτυρία).....	71
Άστέριος ΑΡΓΥΡΙΟΥ. Επιστημονικά δημοσιεύματα.....	77

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΦΕΡΑΙ

1. Πολυξένη Αραχωβίτη, Πολυξένη Έλληνα, Κερασία Γεωργίου, Αργυρούλα
Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου, Η Υπέρεια Κρήνη του χθες και του σήμερα. Ανάδειξη
ενός διαχρονικού Μνημείου των Φερών και του Βελεστίνο.....
2. Κώστας Δημουλάς, Οι αρχαίοι σφαιροχωροί και το φεγγάρι στην ευρύτερη
περιοχή των Φερών.....
3. Αργυρούλα Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου, Το Έργο του Ευάγγελου Χ.
Κακαβογιάννη ως αφετηρία και βάση της νεώτερης περιόδου
των αρχαιολογικών ερευνών στην αρχαία πόλη των Φερών.....

4. Δέσποινα Ευσταθίου, Πολυξένη Αραχωβίτη, Αργυρούλα Δουλγέρη- Ιντζεσίλογλου, Μια αστική φεραϊκή οικία των ελληνοσλαβικών και ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων.....	187
5. Όλγα Κακαβογιάννη, Παύλος Χρυσοστόμου, Αρχαιολογικές έρευνες σε αρχαίες πόλεις της Πελαγονιάς και της Θεσσαλονίκης. «ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ» του αρχαιολόγου Ευάγγελου Κακαβογιάννη και των συνεργατών του στα χρόνια 1976-1980.....	211
6. Αμιλία Καλογιάννη, Ξαναγράφοντας την ιστορία για παιδιά: Εκπαιδευτικά έντυπα για τον Αρχαιολογικό Χώρο Χλόης και της Υπέρειας Κρήνης των Φερών.....	225
7. Ασπασία Ντίνα, Βυζαντινό Νεκροταφείο στο Αερινό περιοχής Βελεστίνου.....	233
8. Βασίλειος Παππάς, Οι Φερές στον Λίβιο.....	259
9. Κωνσταντίνος Π. Πρέντζας, Φεραίοι έδωσαν: Η πολιτική οργάνωση της πόλεως των Φερών στα τέλη του 5ου - αρχές 4ου αι. π.Χ. Μια «δημοκρατία» στα χρόνια των τυράννων;.....	269

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ

10. Χριστίνα Βαμβούρη, Βασίλης Μεσσής, Το Βελεστίνο και η περιοχή του κατά το Μεσοπόλεμο. Εικόνες της τοπικής ιστορίας της περιοχής από τον πανελλήνιο και τοπικό Τύπο.....	291
11. Ευριπίδης Π. Γεωργανόπουλος, Πληροφορίες για το Βελεστίνο από Δυτικοευρωπαίους περιηγητές και Έλληνες γεωγράφους κατά την περίοδο της οθωμανοκρατίας και τα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση.....	305
12. Βασιλεία Γιασιράνη-Κυρίτση, Εκδηλώσεις τιμής και μνήμης στο Βελεστίνο τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι. μέσα από τον Τύπο.....	323
13. Παναγιώτης Δεληγιάννης, Η ζωή και το έργο του αγροτιστή Γιαννακού Οικονομίδα κατά τις τέσσερις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα.....	361
14. Παναγιώτης Ιω. Καμηλάκης, Τα πατριδωνυμικά επώνυμα του Βελεστίνου.....	377
15. Χρυσούλα Δ. Κοντογεωργάκη, Παναγιώτης Θ. Τσαμάνης, Συνεισφορά Αλμυριωτών στην έρευνα για το Βελεστίνο, στα τέλη του 19ου αιώνα.....	385
16. Χρήστος Μερεντίτης, Η διδασκαλία της τοπικής ιστορίας του Βελεστίνου: Εκπόνηση διδακτικού υλικού για την ανάδειξη των τοπικών ιστορικών μνημείων.....	395
17. Δημήτριος Μητσιάς-Παπαγεωργίου, Τοπωνύμια Ριζομύλου.....	407
18. Ευαγγελία Α. Μπόζαρη, Ο Ορθόδοξος Χριστιανικός Σύλλογος «Ο Άγιος Γεδεών» Βελεστίνου. Η ιστορία του και η προσφορά του.....	427
19. Σταύρος Π. Παπαγεωργίου, Τοπωνύμια Μικρού Περιβολακίου (Ταχταλασιάν).....	449

20. Απόστολος Παπαθανασίου, Κείμενα Βυζαντινής προσωπογραφίας επιφανών γυναικών της Θεσσαλικής Μαγνησίας της ύστερης Βυζαντινής περιόδου (ΙΓ' και ΙΔ' αιώνες).....	457
21. Γεώργιος Σαββανάκης, Προσπάθεια δημιουργίας ρουμανικού σχολείου στο Βελεστίνο.....	485
22. † Χαράλαμπος Β. Στεργιούλης, Τα εγκωμιαστικά επίθετα στην υμνογραφία για τον οσιομάρτυρα Γεδεών.....	495
23. Δημήτριος Τίτσιος, Ο πρώτος Βελεστινιώτης Εισαγγελικός Λειτουργός Νικόλαος Απ. Σίγουρας.....	507
24. Αντώνης Φραγκούλης, Φερές-Βελεστίνο: ετυμολογικές αναφορές.....	525
25. Βασίλης Α. Χατζηθεοδώρου, Παρασκευή Κ. Νικολού, Το σύστημα διανομής του νερού της Υπέριας Κρήνης-Κεφαλοβρύσου για την άρδευση των αγροκτημάτων της περιοχής Βελεστίνο.....	533

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΡΗΓΑΣ

26. Λουκάς Αξελός, Ο Δημοκρατικός Πατριωτισμός ως βασική παράμετρος της αξιακής, ιδεολογικής και πολιτικής συγκρότησης του Ρήγα.....	573
27. Αστέριος Αργυρίου, Το Σύνταγμα του Κυρίλλου Λαυριώτη για τη χιλιετή βασιλεία.....	593
28. Γιώργος Ν. Βλαχάκης, Ευρωπαϊκός ριζοσπαστικός διαφωτισμός, Ρήγας και Συντροφία. Μια, όχι απλώς, ενδιαφέρουσα σχέση.....	605
29. Ιωάννα Βόρβη, Ευγενία Δανιηλίδου, Τα επαναστατικά έργα του Ρήγα Βελεστινλή στα «Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το διαχρονικό όραμά του για τα Δίκαια του Ανθρώπου.....	617
30. Αντώνιος Βουλγαρέλλης, Παναγιώτης Χρυσόπουλος, Μια προσπάθεια ανάλυσης του Ρηγικού μοντέλου εκπαίδευσης σε σχέση με τις εκπαιδευτικές πρακτικές των Ελληνορθόδοξων Κοινοτήτων του ΙΗ'αι.....	627
31. Αγγελική Γιαννάτου, Η ιδεολογική ταυτότητα του ριζοσπαστισμού στη Ζάκυνθο μέσα από την εφημερίδα Ο Ρήγας (1851).....	651
32. Γεωργία Γκότση, Βιογραφίες του Ρήγα στη βικτωριανή Αγγλία: ένα επεισόδιο ύστερου φιλελληνισμού.....	665
33. Χαρίκλεια Δημακοπούλου, Ποι' όφείλονται οι ουσίωδεις διαφορές στην διατύπωση του Συντάγματος του Ρήγα και του Προσωρινού Πολιτεύματος της Ελλάδος του 1822.....	683
34. Ζωή Χρ. Εξάρχου, Η γαλλική γλώσσα ως εργαλείο διαμόρφωσης επαναστατικής συνείδησης στο μεταφραστικό έργο του Ρήγα Βελεστινλή.....	689
35. Πάνος Καραγιώργος, Ρήγας Βελεστινλής.....	709
36. Αθανάσιος Καραθανάσης, Γεώργιος Βεντότης και Ρήγας Βελεστινλής.....	711

37. Δημήτριος Καραμπερόπουλος, Χάρτα της Ελλάδος του Ρήγα Βελεστινλή και Πίναξ Γεωγραφικός της Ελλάδος του Fr. Müller. Συσχετίσεις, παραλληλισμοί	715
38. Χαρίτων Καρανάσιος, Τρεις προσεγγίσεις του εγχειρήματος του Ρήγα από τους συγχρόνους του, μέσα από το παράδειγμα τριών ιατροφιλοσόφων και εμπόρων της Κοζάνης.....	733
39. Ελένη Κουρμαντζή, Έρωτος Αποτελέσματα... (1792) Το ζήτημα της πατρότητας και οι κοινωνικοπολιτικές συνάψεις.....	743
40. Ελένη Γ. Λεοντσίνη, «Έρωτομανής με την έλευθεριαν»: Πολιτικός έρωσ. Η περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή.....	755
41. Γεώργιος Ν. Λεοντσίνης, Κριτική προσέγγιση του επιστημονικού έργου, των συνεδρίων και των εκδόσεων της «Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα».....	763
42. Χαράλαμπος Μηνάογλου, Τα «νομίσματα» τής Χάρτας του Ρήγα και οι μεταφυσικές προεκτάσεις τους.....	769
43. Στέλιος Μουζάκης, Γεωμετρικά σχήματα, εικονογραφικά σημεία και σημειώσεις στη Χάρτα του Ρήγα. Σχολιασμός - παρατηρήσεις.....	777
44. Γιώργος Μύραρης, Ρήγας Βελεστινλής, Ιωάννης Καρατζάς, Μιχαήλ Περδικάρης για τον έρωτα: Φιλοσοφικές αναζητήσεις, γραμματολογικές και βιβλιογραφικές αναφορές.....	803
45. Θανάσης Νάκας, Κώστας Ντίνας, Το λεξικό-γραμματική των Απάντων του Ρήγα (οι λέξεις από ζ-, η-, θ- και ι-).....	821
46. Παναγιώτης Νούτσος, Νέα Πολιτική Διοίκησης: έως ποιο βαθμό ενισχύει τη θεωρία της «υβριδικότητας» («hybridity») των «πολιτισμών»;.....	875
47. Παναγιώτης Νταβαρίνος, Οι επιδράσεις του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού στο συγγραφικό έργο του Ρήγα Βελεστινλή.....	879
48. Χρίστος Θ. Ξενάκης, Το έργο του James Ferguson ως πρότυπο για τις αστρονομικές γνώσεις στο Φυσικής Απάνθισμα.....	889
49. Ιωάννα-Σταματίνα Παναγιωτακοπούλου, Ρήγας Βελεστινλής: Ψυχολογική ανάλυση περιεχομένου στον Θούριο και πρόταση για δημιουργική εργασία στην ομάδα-τάξη.....	905
50. Δημήτρης Παντελοδήμος, Τό πρότυπο και η πρωτοτυπία του πολιτεύματος του Ρήγα.....	919
51. Πέτρος Πετράτος, Το Βαλκανικό όραμα του Ρήγα και η «Δημοκρατική της Ανατολής Ανάπλασις» των Ριζοσπαστών της Κεφαλονιάς (19ος αι): Μια διερεύνηση.....	925
52. Γεώργιος-Κωνσταντίνος Πήλιουρας, Η παρουσίαση του συγγραφικού έργου του Ρήγα Βελεστινλή στα σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους έως σήμερα.....	943
53. Ιωάννης Πλεμμένος, Γιατί ο Ρήγας δεν «διόρθωσε» τον Metastasio; Μια ενδιαφέρουσα υπόθεση μεταφραστικής «επιείκειας» στον ύστερο 18ον αιώνα...	967
54. Δρ Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Έλλην-Ρωμικός-Γραικός: Από τον εθνεγέρτη Ρήγα στον ποιητή Κωστή Παλαμά.....	989

55. Αναστασία-Βαλεντίνη Ρήγα, Η Εγω-οικολογική μέθοδος και η ανάλυση της Ψυχοκοινωνικής Ταυτότητας του Ρήγα Βελεστινλή.....	1021
56. Νίκη Σαλπαδήμου, Ο Ρήγας Βελεστινλής ως λογοτέχνης.....	1027
57. Απόστολος Σταβέλας, Ζητήματα αρετολογίας στην περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή.....	1037
58. Πάνος Στάμου, Ο Ρήγας στην εποχή της Αικατερίνης Β΄.....	1043
59. Ηλίας Τεμπέλης, Μάρκος Ξυδάκης, Ο Στέφανος (Επιφάνιος) Δημητριάδης και η αναβίωση του επικουρισμού την εποχή του Ρήγα.....	1053
60. Αθανάσιος Σωτ. Τζιερτζής, Από τον συσχετισμό του εθνομάρτυρα Επισκόπου Ζήλων Ευθύμιου Αγριτέλλη με τον Ρήγα Βελεστινλή σε ένα ποίημα και μια πρόσκληση τελετής από τον Μηθύμνης Διονύσιο, στην αποσιώπηση ... (τέλη Μαΐου 1936).....	1065
61. Παντελεήμων Χιονίδης, Ρήγας Βελεστινλής, ένας παιδαγωγός του Διαφωτισμού στο σημερινό σχολείο. Πρόταση συνεργατικής δράσης για το Γυμνάσιο.....	1123
62. Julien Calvié, La vie et le parcours intellectuel de Rhigas Velestinlis.....	1137
63. Elena Lazar, 20 χρόνια σταθερής προβολής του Ρήγα στη δεύτερη πατρίδα του.	1153

Ζ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ, 6-8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

Η αφίσα του Ζ' Συνεδρίου

Α΄
ΔΙΕΘΝΕΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΦΕΡΑΙ – ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ – ΡΗΓΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ – ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ

30-31 ΜΑΪΟΥ ΚΑΙ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1986

Η αφίσα του Α΄ Συνεδρίου 1986

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με αισθήματα χαράς και ικανοποίησης εκδίδουμε τους τόμους των Πρακτικών με τις εργασίες του Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», που με επιτυχία διοργανώθηκε στο Βελεστίνο κατά το τριήμερο 6-8 Οκτωβρίου του 2017, με την συμπαράσταση του Δήμου Ρήγα Φεραίου. Εμπλουτίζεται κατά αυτόν τον τρόπο με τις χίλιες εκατό και πλέον σελίδες η σχετική βιβλιογραφία για τις τρεις θεματικές ενότητες, των αρχαίων Φερών, του νεότερου Βελεστίνου με την γύρω περιοχή και του Ρήγα Βελεστινλή. Μια σημαντική επιστημονική συγκομιδή. Η διοργάνωση κάθε φορά του Συνεδρίου και η έκδοση των Πρακτικών του αποτελούν πολιτιστικό και επιστημονικό γεγονός.

Επί πλέον, το 2017 ήταν και τα τριαντάχρονα της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα (1987-2017). Έγινε μια συνοπτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων και των επιτευγμάτων κατά τις τρεις δεκαετίες και της συμβολής στην έρευνα και προώθηση των μελετών για τις αρχαίες Φερές, το νεότερο Βελεστίνο και τον επαναστάτη Ρήγα Βελεστινλή.

Ιδιαίτερα, κατά την έναρξη του Ζ΄ Συνεδρίου τιμήθηκε ο συμπατριώτης καθηγητής από το Μεγάλο Μοναστήρι, Αστέριος Αργυρίου, ιδρυτικό μέλος της Επιστημονικής μας Εταιρείας, για την επιστημονική του προσφορά και την συμμετοχή του στα Διεθνή Συνέδρια μας. Επίσης, μια συνεδρία, στις 7 Οκτωβρίου 2017, ήταν αφιερωμένη στην μνήμη του Αρχαιολόγου Ευάγγελου Κακαβογιάννη, πρωτοπόρου της νεώτερης περιόδου των αρχαιολογικών ερευνών στις Φερές-Βελεστίνο, και ιδρυτικό μέλος της Επιστημονικής μας Εταιρείας, με την συμπλήρωση ενός έτους από τον θάνατό του.

Η σελιδοποίηση και εκτύπωση των Πρακτικών πραγματοποιήθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο. Ευχαριστίες στον υπεύθυνο της φωτοστοιχειοθεσίας κ. Γεώργιο Περγαντίνα και την κ. Ιωάννα Τσαγκαράκη για την θαυμάσια συνεργασία, με αποτέλεσμα την εξαιρετική έκδοση των Πρακτικών.

Ευχαριστούμε τον Δήμο Ρήγα Φεραίου και ιδιαίτερα τον δήμαρχο κ. Δημήτριο Νασίκα, για την οικονομική στήριξη της έκδοσης των Πρακτικών, που ως επιστήμονας αντιλαμβάνεται την σημαντικότητά τους.

Τέλος, με την έκδοση των Πρακτικών του 7ου Διεθνούς Συνεδρίου αναγγέλλεται η διοργάνωση του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», 5-7 Μαΐου 2023, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στο Βελεστίνο με την αμέριστη συμπαράσταση του δημάρχου του Δήμου Ρήγα Φεραίου κ. Δημήτρη Νασίκα.

Δρ Δημήτριος Καραμπερόπουλος
πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας
Μελέτης Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ «ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ»

ΥΠΕΡΕΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
30 - 31 Μαΐου - 1 Ιουνίου 1986

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΝ. ΚΑΜΗΛΑΚΗΣ & ΑΙΚ. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ - ΚΑΜΗΛΑΚΗ

ΑΘΗΝΑ 1990

Ο τίτλος του τόμου Πρακτικών του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 6 Οκτωβρίου 2017

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Υποδοχή Συνέδρων

6 μ.μ.-9 μ.μ. Έναρξη Συνεδρίου

Χαιρετισμός του Δημάρχου Ρήγα Φεραίου κ. Δημ. Νασίκα και κήρυξη έναρξης των εργασιών του Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου.

Χαιρετισμός του προέδρου της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα κ. Δημ. Καραμπερόπουλου.

Χαιρετισμοί των εκπροσώπων της Εκκλησίας, Πολιτείας, Πνευματικών Ιδρυμάτων και Φορέων

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κονόρτας Παρασκευάς, Η Οθωμανική Αυτοκρατορία στα τέλη του 18ου αιώνα: σημεία απίσχνασης και προσπάθειες μεταρρυθμίσεων.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Για τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Στρασβούργου Αστέριο Αργυρίου, ιδρυτικό μέλος της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα.

Ομιλητές για το έργο του τιμωμένου, οι καθηγητές κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΟΔΗΜΟΣ και Αρχμ. κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017**ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ****ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ****ΤΜΗΜΑ Α΄**

1. **ΕΞΑΡΧΟΥ ΖΩΗ,** Η γαλλική γλώσσα ως εργαλείο διαμόρφωση επαναστατικής συνείδησης στο μεταφραστικό έργο του Ρήγα Βελεστινλή.
2. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ,** Ο Δήμος Φερών και το Βελεστίνο στα θεατρικά έργα για τον Ρήγα Βελεστινλή.
3. **ΠΗΛΙΟΥΡΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,** Η παρουσίαση του συγγραφικού έργου του Ρήγα Βελεστινλή στα σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τη σύσταση του Νεοελληνικού κράτους έως σήμερα.
4. **ΣΑΛΠΑΔΗΜΟΥ ΝΙΚΗ,** Ο Ρήγας Βελεστινλής ως λογοτέχνης.
5. **ΒΟΡΒΗ ΙΩΑΝΝΑ,
ΔΑΝΙΗΛΙΔΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ,** Τα επαναστατικά έργα του Ρήγα Βελεστινλή στα «Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
Το διαχρονικό όραμά του για τα Δίκαια του Ανθρώπου.
6. **ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ,
ΧΡΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,** Μια προσπάθεια σύνθεσης του Ρηγικού μοντέλου εκπαίδευσης σε σχέση με τις πρώιμες εκπαιδευτικές πρακτικές των ελληνορθόδοξων κοινοτήτων.
7. **DANOVA NADIA,** Η περιοχή της Βουλγαρίας στη «Χάρτα» του Ρήγα Βελεστινλή.
8. **ΤΟΡΑΛΟΝ KIRIL,** Ακόμα για την ποίηση του Ρήγα.
Διάλειμμα
1. **ΜΠΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ,
ΠΑΠΠΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΜΑΘΗΤΕΣ,** Η Χάρτα του Ρήγα στο χθες, το σήμερα και το αύριο. Δημιουργία νέας χάρτας.
2. **ΜΟΥΖΑΚΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ,** Τα γεωμετρικά σχήματα και τα εικονογραφικά σημάδια στη Χάρτα του Ρήγα.
3. **ΠΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑ,
ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ,** Η Επιπεδογραφία του Βελεστίνου του Ρήγα: Σύγκριση με το σήμερα.
4. **ΜΗΝΑΟΓΛΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ,** Τα «νομίσματα» της Χάρτας του Ρήγα και οι Gemmae Magicae.

5. **ΝΤΑΒΑΡΙΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,** Οι επιδράσεις του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού στο συγγραφικό έργο του Ρήγα Βελεστινλή.
6. **ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΑΙΜΙΛΙΑ,** Ξαναγράφοντας την Ιστορία για παιδιά: εκπαιδευτικά έντυπα για τον Αρχαιολογικό Χώρο Χλόης και της Υπέρειας Κρήνης των Φερών.
7. **ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ,** «Χάρτα της Ελλάδος», 1797, του Ρήγα Βελεστινλή και «Πίναξ Γεωγραφικός της Ελλάδος», 1800, του “Ανθίμου Γαζή”: Συσχετίσεις.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

1. **ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ,** Κείμενα βυζαντινής προσωπογραφίας επιφανών γυναικών της Θεσσαλικής Μαγνησίας της ύστερης βυζαντινής περιόδου (17^{ος}-18^{ος} αιώνες).
2. **ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** Η οικονομική και κοινωνική ζωή της συνοικίας Τσιφλίκι στο Βελεστίνο μέσα από παλιές φωτογραφίες.
3. **ΒΑΜΒΟΥΡΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΒΟΥΣΟΛΙΝΟΥ ΕΛΕΝΗ,** Το Βελεστίνο και η περιοχή του κατά το Μεσοπόλεμο. Εικόνες της μικροϊστορίας της περιοχής από το πανελλήνιο και τοπικό τύπο.
4. **ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ Π.,** Τοπωνύμια Μικρού Περιβολακίου.
5. **ΣΔΡΟΥΛΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ,** Η ιστορία του Θεσσαλικού αλόγου στο πέρασμα των αιώνων.
6. **ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,** Η ζωή και το έργο του αγροτιστή Γιαννακού Οικονομίδη κατά τις τέσσερις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα.
- Διάλειμμα
1. **ΜΟΣΧΟΥ ΜΑΡΙΑ Γ.,** Αναπαραστάσεις του Ρήγα στη λαϊκή εικονογραφία.
2. **ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ-ΚΑΡΑΜΠΕΛΙΑ ΒΑΣΙΑ,** Ο Ρήγας μέσα από τις εικονίσεις του. Εικονογραφία και ιστοριογραφία.

3. **ΜΥΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** Ρήγας Βελεστινλής, Ιωάννης Καρατζάς, Μιχαήλ Πεردικάρης για τον έρωτα: Φιλοσοφικές αναζητήσεις, γραμματολογικές και βιβλιογραφικές αναφορές.
4. **ΣΤΑΒΕΛΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ,** Ζητήματα αρετολογίας στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή.
5. **ΜΕΡΕΝΤΙΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ,** Η διδασκαλία της τοπικής ιστορίας του Βελεστίνου: εκπόνηση διδακτικού υλικού για την ανάδειξη των τοπικών ιστορικών μνημείων.
6. **ΣΤΑΜΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,** Ο Ρήγας στην εποχή της Αικατερίνης II.
7. **LAZAR ELENA,** Η απήγηση του Ρήγα στην Ρουμανία τα τελευταία 25 χρόνια.
8. **ΜΠΟΖΑΡΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ,** Ο Ορθόδοξος Χριστιανικός Σύλλογος "Άγιος Γεδεών" Βελεστίνου: Η ιστορία του και η προσφορά του στην τοπική κοινωνία.

Μετά το γεύμα, αρχαιολογική ξενάγηση 4 μ.μ.-5 μ.μ. στην Υπέρεια Κρήνη-Κεφαλόβρυσο από τις αρχαιολόγους Πολυξένη Αραχωβίτη και Αργ. Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

1. **ΤΖΙΕΡΤΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ,** Ο εθνοϊερομάρτυρας Ευθύμιος Αγρίτης ή Αγριτέλλης, Επίσκοπος Ζήλων (1921) και ο Ρήγας Βελεστινλής: συσχετισμός των μαρτυριών τους.
2. **ΞΕΝΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ,** Το έργο του James Ferguson ως πρότυπο για τις αστρονομικές γνώσεις στο «Φυσιικής απάνθισμα».
3. **ΠΑΛΕΜΜΕΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ,** Ανάμεσα στην ιστορία και τη μυθοπλασία: ο Ρήγας Βελεστινλής και η σχέση του με τη μετάφραση των Ολυμπίων του Metastasio.
4. **ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ,** Ο συνεργάτης του Ρήγα Γ. Βενδότης. Παρατηρήσεις στα μεταφρασμένα κεφάλαια του Ανάχαρσι.

5. **ΚΟΥΡΜΑΝΤΖΗ ΕΛΕΝΗ,** Από το Σχολείον των ντελικάτων εραστών (1790) στο Έρωτος αποτελέσματα (1792).
6. **ΤΕΜΠΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ,
ΕΥΛΑΚΗΣ ΜΑΡΚΟΣ,** Ο Στέφανος (Επιφάνιος) Δημητριάδης και η αναβίωση του επικουρισμού την εποχή του Ρήγα.

Διάλειμμα
1. **ΓΕΩΡΓΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ,** Πληροφορίες για το Βελεστίνο από Δυτικοευρωπαίους περιηγητές και Έλληνες γεωγράφους κατά την περίοδο της Οθωμανοκρατίας και τα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση.
2. **ΚΟΥΡΕΝΤΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ,** Μια άγνωστη μαρτυρία για την άθληση του Οσιομάρτυρος Γεδεών.
3. **ΣΤΕΡΓΙΟΥΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ,** Τα εγκωμιαστικά επίθετα στην υμνογραφία για τον οσιομάρτυρα Γεδεών.
4. **ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ,** Φερές-Βελεστίνο: ετυμολογικές αναφορές.
5. **ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,** Το σύστημα διανομής του νερού της Υπέρειας Κρήνης-Κεφαλόβρυσου για την άρδευση των αγροκτημάτων της περιοχής Βελεστίνου.
6. **ΣΑΒΒΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** Προσπάθεια δημιουργίας ρουμανικού σχολείου στο Βελεστίνο.
7. **ΤΙΤΣΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ,** Ο πρώτος Βελεστινιώτης εισαγγελικός λειτουργός Νικόλαος Απ. Σίγουρας.

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

1. **ΚΑΡΑΜΒΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ,** Τα Ατομικά Δικαιώματα όπως εκφράζονται στα έργα του Ρήγα Βελεστινλή.
2. **ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Γ.,** Πού οφείλονται οι ουσιώδεις διαφορές στην διατύπωση του Συντάγματος του Ρήγα και του Προσωρινού Πολιτεύματος της Ελλάδος του 1822.
3. **ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ ΕΛΕΝΗ,** «έρωτομανής με την έλευθερίαν»: Πολιτικός έρωσ. Η περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή.

4. **ΝΟΥΤΣΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,** «Νέα Πολιτική Διοίκησης»· έως ποιο βαθμό ενισχύει τη θεωρία της «υβριδικότητας» (“hybridity”) των «πολιτισμών»;
5. **ΠΑΝΤΕΛΟΔΗΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ,** Το πρότυπο και η πρωτοτυπία του πολιτεύματος του Ρήγα.
6. **ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ,** Τρεις προσεγγίσεις του εγχειρήματος Ρήγα από τους συγχρόνους του, μέσα από το παράδειγμα τριών ιατροφιλοσόφων και εμπόρων της Κοζάνης.
7. **ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΗ-SANGMEISTER ΙΛΙΑ,** Μαρτυρία μιας συνάντησης: Ρήγας και Joseph von Hammer-Purgstall.
Διάλειμμα

ΣΑΒΒΑΤΟ, 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

Συνεδρίαση αφιερωμένη στη μνήμη του αρχαιολόγου Δρ. Ευάγγελου Χ. Κακαβογιάννη

1. **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΥΛΟΣ,
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-
ΚΑΚΑΒΟΓΙΑΝΝΗ ΟΛΓΑ,** «Έργα και Ημέραι» του αρχαιολόγου Ευάγγελου Χ. Κακαβογιάννη, 1976-1980. Έρευνες στο Βελεστίνο και άλλες αρχαίες πόλεις της Μαγνησίας και της Θεσσαλιώτιδος.
2. **ΔΟΥΛΓΕΡΗ-ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ
ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ,** Το έργο του Ευάγγελου Χ. Κακαβογιάννη ως αφετηρία και βάση της νεότερης περιόδου των αρχαιολογικών ερευνών στην αρχαία πόλη των Φερών.
3. **ΑΡΑΧΩΒΙΤΗ ΠΟΛΥΞΕΝΗ,
ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΕΡΑΣΙΑ,
ΔΟΥΛΓΕΡΗ-ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ
ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ,** Η Υπέρεια Κρήνη του χθες και του σήμερα. Ανάδειξη ενός διαχρονικού Μνημείου.
4. **ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ,
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗ ΠΟΛΥΞΕΝΗ,
ΔΟΥΛΓΕΡΗ-ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ
ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ,** Μια αστική φεραϊκή οικία των ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.
5. **ΠΡΕΝΤΖΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,** Φεραίοι έδωσαν: Η πολιτική οργάνωση της πόλεως των Φερών στα τέλη του 5ου-αρχές 4ου αι. π.Χ. Μια «δημοκρατία» στα χρόνια των τυράννων;

6. **ΝΤΙΝΑ ΑΣΠΑΣΙΑ**, Βυζαντινό νεκροταφείο στο Αερινό περιοχής Βελεστίνου.
7. **ΔΗΜΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**, Οι αρχαίοι σφαιροχοροί και το φεγγάρι στην ευρύτερη περιοχή των Φερών.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

10 π.μ.-10.30 π.μ. Επιμνημόσυνη Δέηση στο χώρο του ανδριάντα του Ρήγα χοροστανούτος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βελεστίνου κ. Δαμασκηνού.

Κατάθεση στεφάνων-Θούριος Ύμνος.

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

1. **ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ**, Η ιδεολογική ταυτότητα του ριζοσπαστισμού στη Ζάκυνθο μέσα από την εφημερίδα «Ο Ρήγας» (1851, 1858-1859).
2. **ΠΕΤΡΑΤΟΣ ΠΕΤΡΟΣ**, Το βαλκανικό όραμα του Ρήγα και η «δημοκρατική της Ανατολής ανάπλασις» των ριζοσπαστών της Κεφαλονιάς (19ος αι.): μια διερεύνηση.
3. **ΠΕΤΣΙΟΣ ΚΩΣΤΑΣ**, Βαλκανικός χώρος και ταυτότητες στο έργο του Ρήγα.
4. **ΡΗΓΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ-ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ**, Μελέτη στην ψυχοκοινωνική ταυτότητα του Ρήγα Βελεστινλή.
5. **ΝΑΚΑΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, ΝΤΙΝΑΣ ΚΩΣΤΑΣ**, Το λεξικό-γραμματική των Απάντων του Ρήγα (οι λέξεις από ζ-, η-, θ- και ι-).
6. **ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**, «Έλλην-Ρωμικός-Γραικός» στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή.
7. **ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΣΤΕΡΙΟΣ**, Ο άξονας της προετοιμασίας: Ρήγας-Κοραής-Ανώνυμος
Διάλειμμα
1. **CALVIÉ JULIEN**, La vie et le parcours intellectuel de Rhigas Vélestinlis
2. **ΧΙΟΝΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ**, Ρήγας Βελεστινλής, ένας παιδαγωγός του Διαφωτισμού στο σημερινό σχολείο. Πρόταση συνεργατικής δράσης για το Γυμνάσιο.

1. ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΣΤΕΡΙΟΣ,	Το Σύνταγμα του Κυρίλλου Λαυριώτη (1821) για τη χιλιετή βασιλεία που οραματίζεται.
2. PETRUNINA OLGA,	Ο Ρήγας και οι θεωρίες μεταρρύθμισης αυτοκρατοριών του 19ου αιώνα.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

1. ΜΗΤΣΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ,	Τοπωνύμια Ριζομούλου
2. ΜΟΡΑΡΟΣ ΚΩΣΤΑΣ Α.,	Η Αρχαιολογία, η Λαογραφία και η Ιστορία ως παράγοντες ανάπτυξης του Δήμου Ρήγα Φεραίου.
3. ΓΙΑΣΙΡΑΝΗ-ΚΥΡΙΤΣΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ,	Εκδηλώσεις τιμής και μνήμης στο Βελεστίνο τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα μέσα από τον Τύπο.
4. ΚΑΜΗΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,	Τα πατρωνυμικά επώνυμα του Βελεστίνου αμέσως μετά την απελευθέρωση (1881).
5. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΑΚΗ-ΤΣΑΜΑΝΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ,	Συνεισφορά Αλμυριωτών στην έρευνα για το Βελεστίνο στα τέλη 19ου αιώνα.
6. ΠΑΠΠΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,	Οι Φερές στον Λίβιο.
Διάλειμμα
1. ΓΚΟΤΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑ,	Μία βιογραφία του Ρήγα από γυναικεία γραφίδα: Ο Rhigas Pheraios (1890) της κυρίας Edmonds.
2. ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΥ ΗΒΗ,	Επισκόπηση της βιβλιογραφίας για τον Ρήγα Βελεστινλή
3. ΒΛΑΧΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,	Ευρωπαϊκός ριζοσπαστικός διαφωτισμός και Ρήγας. Μια, όχι απλώς, ενδιαφέρουσα σχέση.
4. ΑΞΕΛΟΣ ΛΟΥΚΑΣ,	Ο Δημοκρατικός Πατριωτισμός ως βασική παράμετρος της αξιακής, ιδεολογικής πολιτικής συγκρότησης του Ρήγα.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017**ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

2.30 μ.μ.-3.30 μ.μ. Το προεδρείο της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστί-
νου-Ρήγα: Δημ. Καραμπερόπουλος, Αικ. Πολυμέρου-Καμηλάκη, Δημ. Κογκούλης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Κριτική προσέγγιση του επιστημονικού έργου, των συνε-
δρίων και των εκδόσεων της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστί-
νου-Ρήγα.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ
ΤΟΥ Ζ΄ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ****ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΟΥ Ζ΄ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

ο Δήμαρχος Ρήγα Φεραίου κ. Δημ. Νασίκας

ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελεστί-
νου κ. Δαμασκηνός

οι Σύεδροι

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΕΥΧΕΣ-ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ